

**2023-2024 оқу жылындағы балалар мен жасөспірімдер
арасындағы өзін-өзі қол жұмсаудың алдын алу бағытындағы
атқарылған жұмыстардың жылдық есебі**

Қаңтар айында мектеп мұғалімдері мен сынып жетекшілерімен “Күйзелістің алдын алу жолдары” атты әңгіме жүргізілді. Оқушылардың күйзеліске түсудің алдын алуда жеткіншектердің психологиялық ерекшеліктеріне мән беруді, олардың жан дүниесін түсінуге, өмірге деген жағымды көзқарасын қалыптастыру жайында кең көлемде мағлұматтар айтылып, мұғалімдер өз пікірлерін ортаға салды.

Осы айда ата-аналармен “Бала психологиясының дамуына отбасының әсері” тақырыбында баяндама оқылды. Онда қазіргі отбасыларынан психологиялық жылылықты емес, атмосфералық жылылықты та таппайтының отбасыларының бар екенін, отбасындағы кикілжіңнің әсерінен баланың агрессивті мінез-құлық танытатынын айтып өтілді. Отбасының негізі балаға деген маххаббатта жатқаныны кең көлемде айтылды. Ата-аналар тарапынан сұрақтар қойылып, қажетті жауаптармен қанағаттанырылды.

Ақпан айында 5-6 сынып оқушыларымен «Өмір, сен неткен ғажап едің!» тақырыбында оқушылардың өмір құндылығы туралы түсініктерін кеңейту мақсатында психопрофилактикалық сабақ өткізілді. «Екі бақа», «Данышпан мен жігіт», «Бәрің сенің қолыңда» аңыздары айтылып, талданды. Оқушылардан сауалнама алынды. Шығармашылық жұмыс жүргізілді. Өмірге деген жағымды көзқарас қалыптастыру барысында көптеген мағлұматтар мен кеңестер берілді.

Наурыз айында 7-9 сынып оқушыларымен «Өмір, қымбатсың маған» тақырыбында тренинг жүргізілді. Оқушылардың өмір туралы көзқарасын диагностикалау, өмірдегі қиындықтарға төзе білуге үйрету, психологиялық қолдау көрсету барысында жаттығулар жүргізіліп, оқушылар алған әсерімен және ойларымен бөлісті. Соңынан өмірдің құндылығы мен маңыздылығы түсіндірілді.

Сәуір айында мектеп мұғалімдері мен сынып жетекшілеріне «Жасөспірімдердің мінезіндегі карама-қайшылықтардың болдырмаудың алдын алудың психологиялық негізі» тақырыбында әңгіме жүргізілді. Оқушының өзара және мұғаліммен қарым-қатынасындағы жағымсыз жағдай, түсінбеушілік жайында мектеп психологы қазіргі қоғамдағы орын алып жатқан жағдайлар туралы және оның алдын алу шаралары жайында кеңінен айтып өтті. Мұғалімдер мен сынып жетекшілері де өз ойларымен бөлісті.

Осы айда «Балаңыз бос уақытында немен айналысады?» тақырыбында ата-аналармен пікірталас өткізілді. Ата-аналар бос уақыттарында балаларының немен айналысатынын, қандай тиімді шаралар қолданатынын айтып өтті. Өз ойларын ортаға салып, бір-бірімен пікір алмасты. Соңынан ата-аналарға кеңестер берілді.

5-9 сынып оқушыларымен «Өзінді сүйю-өмірді сүйю» атты коррекциялық сабақ өткізілді. Оқушылардың өзін-өзі тануға, өз қадірін өзі білуге, өмір сүруге құлшынысын арттыру бағытында әртүрлі жаттығулар жүргізілді. «Өзінді сүйю» кеңестері берілді. Сабақ соңында оқушылардың көңіл-күйін үнемі көтеріңкі ұстауға дағдыландыру бағытында кеңестер берілді.

Жазғы демалыс айларында сынып оқушыларына өздерін сақтандыру шаралары бойынша жұмыс жүргізілді. Оқушыларға зиянды заттардың адам өміріне қауіп төндіретіне нақты мысалдар мен деректер келтіру арқылы және денсаулық және оны сақтау, жаман әдеттерден бойын аулақ ұстауға, санитарлық-гигиеналық талаптарға сай болуын қалыптастыру бағытында алдын алу шаралары жүргізілді.

Қыркүйек айында «Біз баламызды қалай сақтандырамыз...?» тақырыбында жалпы мектепшілік жиналыс өткізілді. Мектеп директоры жиналыс барысы мен өткізілетін шаралар туралы кең көлемде айтып өтсе, тарих пәнінің мұғалімі Аманжол А. баланы қорғау және сақтандыру ҚР заңнамаларының негізгілеріне кеңінен тоқталып өтті. Мектеп психологы баланың теріс мінез-құлық көрсетуі себебін ата-ана өз тарапынан қарастыруды және оның алдын-алуға қандай іс-әрекеттер қарастыру қажеттілігі жайында кең көлемде мағлұматтар берілді. Соңынан тәрбие ісінің орынбасары Алиманова Қ. ата-ана балаға жауаппен қарауға, баланы сақтандыру жолдарын қарастырып отыру қажеттілігі жайында айтып жиналысты қорытындылады.

Қазан айында «Аутодеструктивті және бейәлеуметтік жүріс-тұрыстың алдын алу» бағдарламасы бойынша мектеп вахтерларына дәрістер жүргізілді. 8- сынып оқушыларының ата-аналармен бағдарлама бойынша жиналыс өткізілді. 8- сынып оқушыларымен «Көңіл-күйіңді қуана біл» тақырыбында үш сағаттық дәріс өткізілді. Дәрістен кейін оқушылар дәріс бойынша алған білімдерімен бөлісіп, сұрақтар бойынша қажетті ақпараттар берілді.

Қараша айында мектеп мұғалімдерімен «Мұғалім келбеті туралы бірер сөз» атты мұғалімдермен пікір алмасу арқылы кеңестер жүргізілді. Мұғалімдердің өзін-өзі ұстай білуі, сабақ бойы сыныпта қанша шәкірт отырса, соның барлығының жүрегіне жол табу жағдайында пікір алмасты. Оқушының психологиясына әділ баға қоюдың ерекше әсері жайлы айтылды. Жауапкершілік жайында да кең көлемде айтылып өтілді. Ұстаздар қауымы өз ойларымен бөлісті.

Желтоқсан айында жоғары сынып оқушыларымен «Жанжалдың алдын-алуға психологиялық дайындық» тақырыбында сынып сағаты өткізілді. Онда жанжалдың сипаттамасын түсіндіру арқылы басқа адамның ұстанымын түсінуге, көмектесу ережелерін сипаттау арқылы бірнеше тапсырмалар орындатылды. Соңынан оқушылар алған әсерлерімен бөлісті.

Психолог: Омаркулов Б.